

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§.24. Has lacrymas à plusquam millenis annis præuidit Dauid, ob quas gloriosam celebrat Christum de diabolo victoriam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](#)

Mat. 24. 8 mit dolores & cricciatus: *Initia dolorum haec.*

VII. Adverte peccator qualiter tibi sit agenda penitentia: quo animo suscipienda: non enim est agendum tantum est facienda: vt illico vultus serenus appareat, ducet ad meior, & in noua labaris deinceps criminis, vel de notis ad pristina: sed rantium ab his à nouis committendis vt semper vetera deplangas, & talis sis qualis. Apostolus: quamvis enim supererexit, continuo cor pertulit clauso doloris vivi transuerberatum, eo quod Christum fuerat persecutus, Zelo defusus indiscerto & permisso legis Molacæ: Veritatem dico in Christo Iesu nos memori, quia continuus dolor cordis meos est: op. ab omnibus ego ipse Anachoræ esse à Christo pro fratribus meis. Ecce. Huius ratione in *D. GREG.* assignat Dicitus Gregorius. Quanto namque peccator penitentiam agit & stricioram & perfectiorum, tanto crescit in illo lux divina gratia splendor, quâ clara cognoscit, quantum malum sit peccatum: unde procedit, vt in illo pro commissis criminibus perpetuum dolor augeatur, & verecundia: *Quanto plus homo experit se quod perdidit, tanto plus lugere incipit corruptionis sua sententiam quam inuenit: confidetur namque vnde lapsus est.* Cuius rei iacturam fecerit quid sibi conquiscent, quem offendere quam iuste flammas mereatur æternas. Et hoc codem Autol.

Ecclesiast. 1. 18. re teste urbis Salomon indicavit: *Qui addit sentiam, addit & laborem, qui crimen suum agnoscit, quo clarius, eo magis crescit in ipso dolor & lacrymæ. Quia quanto quis clarius cognoscit, quis Deus sit, quanto cultu dignus, quantum malum illum offendere, dolorem in se concitat tanto grauiorem.*

§. 24. Has lacrymas à plusquam millennium annis preuidit David, ob quas gloriosam celebrat Christus de diabolo viceriam.

67 **N**on credam ut imprudentem opinionem si quis dixerit Euangelistam his verbis, *Lacrymis cœpit rigare pedes eius, designata gloriosum triumphum, quem Christus de diabolo & peccato renuit, spectans illum quem David ut illustrissimum & omnino singularem verbis cecinit mysteriosis. Ut enim Deus intellexit huius Prophetæ Regisque sanctissimi collustrauit Iucæ plane divina, qua Christi caperet mysteria, sic ut n. testatur intellectum suum per hanc ita fuisse serenum, clarum, fulgidum, & de- 2. Reg. 13. terus nubibus ac tembris fulgidum: Sicut aurora*

*mane sine nubibus rutilat: Proposuit triumphos illius illustres & glorias celebrare: dum autem plures essent illæ & eminētes ea intentione psalmum compoluit 67. qui cum sit longus pluribus abundat mysterijs quam litteris quem sic ordinat: *Exurgat Deus & dissipentur inimici eius, & Ps. 67. 1. fugant & sicut desit sumus, &c. Quantum sapio, 1. hic introducitur aliquis laudes ducis nocti ce- De quie- lebratrum dum enim orditur sic effatur apage, his triū- apage, foris foris &c. sumus prosequitrus intentum phis hic triumphos enatrans Domini illius qui pro nobis agat Da- naturam astupit humanam quia vero hi figura- uid. rabuntur in ijs quos olim obtinuerat, illos Da- vid versibus celebret, his alludens posterioribus. Arbitrantur nonnulli gloriari hic decantari antiquorum facinorum Dei in populi sui beneficium, dum Pharaonem & principes illos superauit terra Chanaan: nec non beneficia eidem præstata populo, dum illum eduxit de Ægypto pro gloriis operibus & miraculis prodigiis, quia per deserta passum operatus est. Aliorum sententia est hic decantari Heroica facta Salvatori: ea etenim perspicue luce vidit Prophetæ. Porro vere dixit in hoc celebrat & illa spectat antericta, prout similiter alias diximus idem de cantico Prophetæ Habacuc. In huius Psalmi discessu inter alios cantare studet triumphum illum, quem vidit à Christo de diabolo, peccato, morteque refecti: *Deus noster, Deus saluus facien- & Domini Domini exultus moris.* Quamvis lo- quatur in communione per hoc, quod illum videat de his ageretur triumphum inimicis, animas de pa- testate eriendo satana, salutem illis impertendo gratiae, qua à peccato reddebantur imminentes, atque à mortis vngubibus eripiende, quos iam illa deuorauerat, credo firmiter, quod porrissimum oculos suis desexerit in historiam Magdalenaæ in qua & per quam efficaciter de illis triumphauit: nec vobis mirum videatur hoc à nobis proponi.**

Arbitratns est D. Chrysostom, in tantam Do- *In P. 40. mini cœfisse gloriam miraculum, quod patravit II. in paralytico apud piscinam, vt Dominus illud D. Chrysostom singulariter revelaret inter quædam opera quæ inter alia, quæ fecit in hoc mundo, ea- natur eū put altius auctoritate: vt autem eius predicit cel. loqui de studinem Psalmum quadragesimum ab eo cen. Magda- set D. Chrysostomi suffit compositum: *Batus qui lena- intelligi super egenum & pauperem &c.* Meliori *P. 40. 1.* ratione dicemus quod David preostenderit clari- mirabilia, quæ operatus esset ad hujus S. peccataricis emolumentum: quandoquidem illa*

illa fuerint ceteris quæ fecit; ut per illa glorificaretur, multo superior. In hac opinione magis confirmor, dum video quod Dominus ex illis extollit voluerit: quandoquidem decreuerit ut in Euangelio suo à quatuor describeretur Hystoriographis, vita sue commentatoribus & perpetua memoria in Ecclesia sua vigerent usque ad ultimum mundi terminum, & hoc ipsum folium confirmat inveniendo: *Amen dico vobis ubicumque prædictum fuerit Euangelium hoc in uniuerso mundo, dicens, quod haec ficerit in memoriam eius.* Perpendit eleganter D. Chrysostomus haec verba latius talique energia ut ex eorum impletione Inde ventatem ostendat Euangeli, verborum Christi, cuiusque vetissimæ diuinissimæ. Probat illis Dominus nostrus diuinatem ex particularibus quas dixit ipse sententijs: quæ cum non videantur verisimiles, omnes tamen eas ostendit plenissimè compleatas, velut ea fuit quam D. Petrus dixit: *Super hanc Petram adiabo Ecclesiam meam, & porta inferi non præcubebunt aduersus eam &c.* Similiter ea quæ dixit se parandum à parte filium, & à matre filiam, & hominem ab iis omnibus quibus afficiebam, ut eum sequatur. O rem omnino difficilem & arduum negotium! Porro completam illam admirare in tot martyribus, monachis, & religiosis, monialibus &c. Potissimum expendit verba quæ dicit in ordine ad hanc mulierem sanctissimam: etenim cunctum videbas impossibile complemenum. Ecce inquit quæ illa facit mulier peccatum enim erat & tam vili habita, ut esset ciuitatis opprobrium: Hoc quod egit, in domo peractum est particulari, & quasi in angulo & cooperatum: prima vice in domo Simonis Pharisæi, altera vero in Bethania in tabernaculo Simonis leprosi, & virobiisque paucis testibus & spectato-ribus.

Quanam præclara plures effecerunt Reges? quis conas referat Cleopatras! quis facinora Sciriamis exposuit quæ in fundatione primæ Monarchie totius orbis patrem habuit eminentiorem, Chaldeorum inquam vel Babyloniorum facta Heroica legimus Monarcham oculis totius mundi publica? Quanam insigniora non sicut aggreget facinora ut nomen suum famaque trahentes & ternitatis quæ fundarunt ciuitates? quæ obeliscos exerecerunt & Pyramides, & quæ Mausolea ita stupenda fabricarunt? & cum omnes easque mundi maximas vites impenderent, & per hæc intenderent sui memoriam nō quam tradendam obliuioni, cuncta tamen tempus edax rerum perpetua sepelivit obliuione.

Verte folium & attende quid haec fecerit mulier: nam omnium oculus nihil est, locus autem ubi hoc fecit, quasi secretus est, ipsa vero mulier, qualem audiimus, & nomine omnes: nec tamen ipsa nec eius facinus nedium non delenit, oblio-
nio, quinimo potius videmus omnium totius mundi recenti consuetari memoria: vobis adfero D. Chrysostom. Interrogo Iudæum, si milies perfricaueris frontem, utrum ne meminius est an direxerit verum, qui dixit: *Amen dico vobis quia ubicumque Ego in uniuerso mundo, dicetur quod haec feci in memoria eius.* In omnibus Ecclesijs appellari mulierem audiimus: sunt consules, sunt duces, vari, mulieres, nobiles, illustres, splendidi in omnibus urbibus & in quamcumque urbis partem deuenient, summo cum silentio audiunt omnes huius mulieris officium, nec est illa mundi plaga, qua factum hoc ignorat. Aiqui quo Reges malitia & magna cum laude gesserunt, triphaea statuerunt, gentes gubernaverunt, ciuitates exercent & innumeris commodis anxerunt rem publicam: & tamen ipsi cum suis beneficiis silentio reguntur? Quam parva supereft memoria, quam multi ignorant Alexander magni stratagema! Quam perpetua sunt sepulta obliuione facinora præclaræ & victoriz Cæsarum orbisque Monarcharum? Item Regne primariorum, summe innumeræ beneficia contulerunt in eos quibus imperabant que ne de nomine quidem ulli note sunt. Hac autem abiecta mulier, que tantum effudit unguentum ioto terrarum orbis decanatur, neque temporis immensa longitudi memoriam illius vel extinxit vel extinguit unquam: Idque cum neque muli testes adfessi &c. Factum hoc mulieris perfecta mundus servabit memoria & pari cum illo fine terminabitur; sic ut nullo posse tempore tradi obliuioni, ex his cognoscere virtutem, potentiam, & triumphum Christi gloriosum. Quis igitur (interrogat D. Chrysostom.) huius mulieris factum proclamans ac dispergi fecit ut per totum sic orbem, & ab omnibus audirentur? Virtus precepit eiis qui hoc predixerat, qui ita decreuerit ut singulis annis ac saeculis retro futuri extenderetur & celebraretur festiva tantorum operum gloria: etedite possimus quod horum voluerit multo ante date notiam, ut spiritu propheticō prædicarentur, velut inter illa quæ in mundo erai operaturus, insigniora.

Hac inquam facinora Regis Prophetæ revelauit Duplex. Illustrissimo, quæ in prædicto psalmo felonizauit ter dici eleganter. Duo opéra proponit excellenter & tur Deus, notatus digniora inter triumphos Christi Salvatoris: Deus noster, Deus saluosit faciens, & Domini nos sa-

Xxxxx. Do-ciendi.

590 HOMILIA TRIGESIMA OCTAVA. DE CONVERSIONE MAGDALENÆ.

Domini exiit mortis. Hanc Domini celebat vi-
etorias contra diabolum, qui totum sibi subie-
rat humanum genus, & animas per peccatum,
ratione cuius illas captivas detinebat, nec nouis
corpora per mortem, quam per peccatum intro-
duxerat, in cuius ponam illa in sepulchris. cor-
rupta detinebat illas obtinuit Dominus perfecte:
quia salvavit, & brachij sui omnipotens virtus
animas de potestate eripuit diaboli: **D**eus noster,
Deus saluosit faciens corpora vero de morte libe-
ravit, viua relucans illa quæ iam deuorauerat:
Et Domini Domini exiit mortis: opera sunt has
soli Deo reservata. Etenim ipse solus per gratiam
potest salvare peccatores, tribuens viam anima-
bus: & mortuos de mortis eripere potestate, vi-
tam illis corporibus mortuis largiendo. Hoc
præcinit Propheta Regius, ex eo quod luce ce-
lesti illustratus vidit quæ sibi Deus tenebatur, &
ob oculos proponebat Christum in mundo, my-
steriosa hac agentea facinora: Et quia præci-
mum vtraque hæc Dominus operatus est in hac
muliere: illa fuit: de qua particulariter loqui-
tur: quia ipsam de potestate Saatanæ salvavit, fra-
tremque eius Lazarum iam mortuum de mor-
tis fauibus eripuit, de sepulchro ad vitam reno-
vavit ut diximus de Veneris praererit: dcinde
quia absque vña comparatione illustrior est ille
triumphus, quo liberavit illam de potestate Sa-
tanæ & per gratiam suam salvavit: pluribus illi
decautis verbis, & tanto magis proprijs, quanto
magis in hac muliere reperimus, id quod Diuus
Chrysostomus ut rem notat omnino singula-
rem: nam inter illos omnes, qui ad Christum
acecesserunt, cum multi acecesserint ut salutem ob-
tinuerent corporalem, illa prima fuit quæ acecessit
salutem quæ situra spirituali: accepit Chama-
naea filia sua male à diabolo vexata salvæ in-
petratura: sanguine fluens, ut fluxus sanguinis
ille sistetur, quæ tota non potuerat at collu-
bere Physicorum. Acecessit Synagoga Princeps
ut illi filiam defunctam excusat: Regulus ut fi-
lio moribundo auxiliaretur: Centurio iquo fer-
uum suum à paralysi curaret, Salome filii suis
dextram postulans & suavitatem. Porro hæc ace-
dit præcise postulans animæ sue salutem con-
fessa eiusdem anchoræ, proprium Christum el-
se Salvatorem: **D**eus noster Deus saluosit faciens,
andite D. Chrysostomum, cum cetera omnes cura-
tiones corporis gratiâ adiissen: sola hæc ad honorem,
Et animæ incolumentatem acquirendam acecessit, nulla
enim corporis agritudine laborabat. Vnde merito de
animo ariq; affectione ipsius erga Iesum quissimam
admirabitur.

V.
Magda-
lena pri-
ma om-
nium fa-
lutem
poposcit
animæ.

Hoc adips. David declaratus ad eos præcel-
lens & prodigium verba hæc, sequentia parti-
culariter annedit: **D**ixit Dominus ex Bafan con-
uertam conuertam in profundum maris, ut iminga-
tur pertusus in sanguine, lingua canum virorum ex
inimico ab ipso. Sunt recta hæc adeo profunda & VI.
oblicua, ut etiam ex opinione SS. in sensu gram- Christi
matico sint intellectu difficultia, ita ut quilibet de diabo-
illa suo modo explicet, nec sensu tamquam loco trium-
gratio. Ait igitur Dominus: conuertam habitatio plus ex-
res Bafan eisque edeum de profundo pelagi: ponitur
hoc est (interpreti D. Augustino:) Conuertam in
profundum maris, id est, de profundis maris, hinc or-
tum est Domine mi, inquit David, ut pedes tui
in sanguine tingentur tuorum inimicorum &
per hunc canes cui linguis suas exaseruant, den-
tes & molares provocabant, illos impugnauit,
illos deuorauit: hoc etenim indicat D. Hilarius
his verbis indicari. Lingua canum tuorum ex int-
ermissionis ab ipso, q.d. ipso sanguine vertetur: lingua ca-
num tuorum conuira inimicorum: Arabicum tonat hoc
& mysteria conuinet plane celestia, quæ præcla-
ris symboli eleganter ad vitum exprimit præ-
fensus histrio peccatis, ita ut Christi gloriam
ut hic patenter clareque ostendat se Deum, qui
saluat animas easque de potestate suorum eri-
pit inimicorum: **D**eus noster, **D**eus saluosit faciens.
Quomodo patebit hoc? **D**ixit Dominus: ex Bafan
conuertam Ec. Habitatores Bafan ad meliora
conuertantur, eisque de abyssis cruentum Oceani pro-
fundioribus. Erat Bafan ciuitas in deserto, quæ
sui Israhel pertransierunt ad terram tendentes
promissionis: Hic regnabat superbus ille Rex
&c. qui se populo Dei aduersarium oppoluist in
via & armatus iter præclivit: cui idcirco bene
quadrat ex mente D. Augustini, nomen Og id
est: *Couidens vel oculidens* qui viam concludit, In ps. 134:
destruit & semitas auertit alio quam tendere so-
lebat.

Plurima continet hæc ciuitas Bafan mysteria VII.
cuius nomen multa significat quæ omnia SS. Ciuitatis
Patriæ sollicitus perpendit. Primum significat ut Bafan e-
D. Hilas: abundantia: eo quod illa regio mul-thymol-
itis abundaret pascuis ales secundis & fertili-gia my-
bos ut ibidem alerentur celebrissimi illi Tauri Itica.
dicti Tauri de Bafan, sicut modo dicimus tauri
de Xamara: unde ubi nostra littera vulgaris ha-
bet: Tauri pinguis abfederunt me, Hebreus legit
Tauri Bafan. Quoniam in eodem plambo quod
latinus textus ait: Mons Dei, mons pinguis, mons VIDEPA^z
congulatus mons pinguis loquitur Hebreus: Mons GN IN.
Dei, mons Bafan mons excelsum, mons Bafan. Se-
cundum significat turpitudinem, hanc significa-
tionem

VIII. **Cur** tionem sequitur Origenes, ex illa in sensu allegorico causam elicent. Quare filii Israel terram petentes promissionis cum ab alijs regibus ab Og postularent liberum illis concedi transitum per Regem Ba-terras & ciuitates suas: à Rege Og per iherusalem transiit non petierunt: tamen immunitum, & rauum hoc dicitur, quod ille destruxerunt, diripuerunt, Regemque interfecerunt: quatenus nobis immo eferet: qui eum petimus, quā longē distat nos oporteat ab omni carnis spacie, ut nec ad illam à milie leuis proquinemus, sed illi bellum inferamus, eam destruamus & ceteramus sic suadente.

Ephes. 5:4. Apostol: *Torpius ne nominetur in vobis, sicut doce sancti id non petunt transiit per eam* sic Origenes, *sed ab uscio expugnatur quia nullus accessus ad torpidum eum est habendus.* Tertio denotat confusione & hinc significacione inquit D. Augustinus: *eo civitas hoc apertissimum refert symbolum figuramque expressam peccatorum, qui certos omnium vitiiorum genetere antecurrunt: in quibus velut in proprio regno superbus ille Rex Og imperij claram moderatur; diabolum intelligere, ac quo sic fatus Job: *Ipsa est Rex super vniuersitatem filiorum sapientie;* cui aperiūt eum nomen illud, ut D. Augustinus cedimus: quia ut diximus Og idem est ac concludens vel occident semicircum viamque communem: & hoc proprium est demonis exercituum & communis eius agendi modus: *Og interpretatur conclusio, malus ille Rex qui incurvans viam ad Deum.* Hoc enim agit diabolus semper, quod diximus Domine māteria declarando qualiter oculis occuparet sensus miseri illius hominis quem possidebat: hic regnat in Basan in gravioribus peccatoribus, quos expreſſe signat hec ciuitas, cuius nomen cum suis significacionibus totum exprimit negotium & communes consilurations: sunt etenim de pascuis pinguioribus, ad res in honestas & de his ad confusione.*

X. **Thymo-** Primo: sunt Basan ob vbertatem pascuum, epularum, compotacionum, deliciarum, recreacionum, & voluptatum, quibus se tradunt ijs omni- logia Basana: tibus fræna laxantes, quæ voluptas postulat & appetitus, idque ita perfectè ut ventrem suum, bis applicatur. **Philip. 3:19.** *Quoniam Deus, venter est.* Hinc impudicitia na- scuntur, & sensualitates, quas Apostolus ebrietatis, epulique copulavit: *In commissationibus & ebrietatis, in cubilibus & impudicitiis.* De quibus fusc egimus in nostris tractatibus. His se manciparunt ipso Apostolo, hoc scriben-

te: *Semel ipsos tradiderunt impudicitie, in operatio-* Ephes. 4:19. *non immundantur.* Et Hinc in abyssum devoluimus 19.

tur confusio[n]is, ipso iterum Apostolo testante: *Quoniam Deus venter est, & gloria in confusione Philip. 3:19.*

eborum &c. In mentem tibi veniat filius ille pro-

digiis cuius Basan illum primo considera inha-
bitantem ferulam, commissationibus, ebrietatibus
& voluptatibus indulgentem. Hinc statim orae
sunt impudicitia adeo horrenda, ut nedium illi
facultates consumperint, sed etiam salutem ex-
uerterint, & proprie carnis corporint sub-
flanciam. Tandem in illam lapsus est secunda-
m subtiler confusio[n]em adeo mirabilem pro-
ut ipsem testis aperit: quando apertis oculis
paternæ domus caput considerate magnitudi-
nem ex qua se præcipitem deicerat, & vilitate
in quam cornerat communis porcis, perdi-
tus & esterlus, Og regi subditus id est diabolo
qui se principium miser addixerat: ut suo loco
diximus.

Hic inquit Deus nisi triumphus paratur glo-
riosus: etenim verbi mei viribus convertam ha- XI.
bitatores Basan, illos quibus imperat satan, effi- De his
ciam ut omnes illorum commissationes conflu- Christus
trinphat.
tiantur abundanter & voluptuose: finem ha-
beant eorum lasciva turpitudines, & definit il-
locum confusio[n]e, de qua velut de profundis ma-
ris abyssis, quibus facebant inuoluti illos eam
incolumes: *Convertam de profundo maris.* O
quale opus illud ita prodigiosum, præcelsum &
virtutis maxima significandum, Iohannem de pro-
fundo mari fluctuum abyssis, etenique ergastulo
educere, ipseprodigium praedicante: *Car. 1:16.*
concederunt mihi aquæ usque ad animam, abyssus vallavit me, pelagus operuit caput meum, hoc
igitur opus est triumphatoris huius victoriosi,
qui destruens omnem regis Tartarei poten-
tiam gravissimos peccatores, delitatis suis immer-
tos, & impudiciis, nec non in profundum
isque nequit & confusio[n]is absconditos, liberos
eduicit & ab omni penitilo reddit absolutos.
Paulum intuere pelagi rabie demetum, ita
grauer commotum ut spumas ore vomeret,
quem eterus ille horrendus odij in Christum, e-
ius discipulos, & Ecclesiam, absorberet: ad
portum salutis sue adeo secundum edavit, ut ne-
dum in illa constans ipse permaneret: sed infu-
per & mediator fuerit, ut invenerit alij pecca-
tores eundem salutis portum assequerentur. Ha-
bes & Zacchæum abyssis visiratum iniuriorum;
contractum obolutum & ab insatiabili cu-
piditate Balena deuoratum, quem tamen ad-
portum adeo constantem inducit, ut ipsum per
viuam

Lxx. 18.9. vitiam fidem filium. Abrahæ faciat legitimum: domum autem illius; officinam prius luxuriam & furorum in dominum converat. Iauis i. dicit que. *Hodie hinc domini alius facta est.*

XII. **Predicta Magda-lens applicanta.** Notanter autem hoc considerandum est in operæ hodierno. Erat Magdalena vbiſ Balæ inhabitatix: in illa maledictus Rex Og imperabat, nimisnum Diabolus cum immenso numero viatorum, qui tantum in illa acceperat dominū, ut eam tanquam proprium sibi regnum occuparet, in quo quamplurimi principes infernaliſ morabantur, ut declarat Euang. Marcus, quod scilicet a septem esset occupata daſmonib⁹. Perpendamus quā eleganter eam hodie describat Euangeli. Lucas huius incolam ciuitatis. *Erat in ciuitate peccatrix.* Quamvis enim intelligat illum ciuitatem, in qua vivebat, accipere tamen possumus de ciuitate Balæ cuius præcipue cuius nominabatur. Primo ob nimiam voluptatum abundantiam, quibus se totam expulerat, cibo, potu, dormitioni, alijsque delitij indulgens. Hinc ortæ sunt secundò execrabilis illius turpitudines, quibus tandem in ultimam est lapidationem canique adeo magnam, ut iam proprium illi nomen non audiretur, sed passim ab omnibus mulier dicetur in vīb⁹ peccatrix. Lacerbar immersi pelago viutorum, abyſſo absorptæ, quem Sp̄ritus S. testatur infatigabilem: hoc dixeris de vīto sensualitatis & impudicitie. O quam potens es Domine, & quam bene te Deum ostendis qui animas ab omnibus salvas periculis incolumes: *Deus noster, Deus saluſ faciend⁹.* Q[uando]quidem hanc mulierem conuerterat, vt quæ prius erat inhabitatrix Balæ viotorum, cuius sit gratia; finiantur in ea deliciae, luxuria, voluptates, de confusione egreditur extrema; nec non de publico scandalio in quod ex vita sua nefandissima corruerat, atque de abyſſo profundissima & immensa culparum ac vanitatum, depositarium fuit diuiniarum donorumq[ue] celestium: ecce mulierem conuersam de Balæ: ecce mulierem de profundo extractam viotorum: ecce mulierem quæ prius erat in ciuitate peccatrix: iam ad securum appulit portum pedum Christi Salvatoris, multo tutor quam Ionas, dum se in arenam ore Balæ gaudet eructatum. O portum eminentem, pedes sanctissimos, quām fecurunt illi qui ad te de mari consurgunt.

§. 25. In hoc fita fuit huia triumphi Christi gloria, quod de sanguine pedibus suis balneum efficerit, quo lingua canum suorum exauit.

Dicito nobis ò David in quo huia triumphi gloria ducisque honor clarus innotescat ad illum Psalmographus conuertitur, anque. *Vi intingatur pes tuus in sanguine.* In hoc triumpho tuo Domine mihi, non vulnus appetat magnitudo quod pedes tui sanguine tangantur inimicorum. Hic facinus indicat Dm. Hilarius illa verba expendens quo vrebantur duces iniusti: nam de vītis hostiis suis vītoria triumphum celebrabant, quam ab illis reuelabant, eorum sanguinem conculcando pedesque suos illo ablucendo: illos enim torrentibus corrum sanguinis imponeant, itaque illis ablubant. Hac phras⁹ vītūt Rex Propheta, qui vītoriam expectabat quia iusti de reprobis in die iudicii triumphavissent, sic in corum gloriam cavit. *Lætabitur iustus cum viderit vindictam,* marcus Ps. 58.12. *Iuu Lauabit in sanguine peccatoris.* Legit D. Hieron. & illi qui vim sequuntur verbi Hebrei: *Pe. Hi loles sues lassabit.* Quid huic simile arbitror signifi: eus explicasse eundem prophetam: quando in extremo catur. spiritu filio suo Salomonis præcepit vt delictum à duce lab commissum puniret, etenim proditio pugnione Duceum. Abner interficiens balthem suum & calceos, eius sanguine intinxerat, quo suam de illo intendebat signare vītoriam: *Ej. Reg. 2.5. fudit sanguinem bellis in pace,* & posuit cruentem prælii in balsio eius, quod erat circa lumbos suos & in calcamento suo, quod erat in pedibus eius. q. d. Ecce hic summum illius triumphi fastigium, quem de capitali meo hoste reportavi. Nam pedibus meis illius protero sanguinem. Est fangus vite supradamentum, & totius hominis fortitudinis: etenim in illo anima residet: *Anima omnis Leuit. 17. carnis in sanguine est.* q. d. Maximè pretiosum & preciosissimum mei iobus primarium pedibus meis proflero & conculco: nam illud corporis mei pars est infusa. Cælestem te ò Triumphantem (exclamat David.) Hic enim supremus patet glo- riae tua vertex & triumphi fastigium, unde manus diaboli pessimos eruens peccatores tuos. Greg. illos pedibus proferens corum sanguine ablue- Nyss. dos.

Eleganter dixit D. Gregor. Nyssen, sanguinem obitū Pulcordis humani vivaciorē, lacrymas esse. *Hunc cherie Nō enim effundit dum vulneratur; Vulnerum ansas longe à tanquam princi-*